

21998A0429(01)

L 127/11

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

29.4.1998

UMOWA RAMOWA O WSPÓŁPRACY**między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Umową z Kartageny i jej Państwami Członkowskimi: Republiką Boliwii, Republiką Kolumbii, Republiką Ekwadoru, Republiką Peru oraz Republiką Wenezueli**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

z jednej strony,

KOMISJA UMOWY Z KARTAGENY I RZĄDY REPUBLIKI BOLIWII, REPUBLIKI KOLUMBII, REPUBLIKI EKWADORU, REPUBLIKI PERU ORAZ REPUBLIKI WENEZUELI,

z drugiej strony,

UWZGLĘDNIAJĄC tradycyjne więzi przyjaźni między państwami Wspólnoty Europejskiej (zwanej dalej „Wspólnotą”) a Umową z Kartageny i jej Państwami Członkowskimi (zwanymi dalej „Paktem Andyjskim”);

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do przestrzegania zasad Karty Narodów Zjednoczonych, wartości demokratycznych oraz poszanowania praw człowieka;

W TROSCE o wspólny interes w ustanowieniu współpracy w niektórych sektorach, w szczególności w sektorze współpracy gospodarczej, współpracy handlowej oraz współpracy na rzecz rozwoju;

UZNAJĄC podstawowy cel Umowy, którym jest ujednoczenie, pogłębienie oraz zróżnicowanie stosunków między obiema Stronami;

POTWIERDZAJĄC wspólną wolę wspierania rozwoju regionalnych organizacji mających na celu wspieranie wzrostu gospodarczego i postępu społecznego;

UZNAJĄC, że Umowa z Kartageny jest organizacją integracji podregionalnej oraz, że obie Strony przykładają wyjątkowe znaczenie do wspierania procesu integracji obszaru andyjskiego;

PRZYWOŁUJĄC Wspólną deklarację wydaną przez Strony w dniu 5 maja 1980 roku, Umowę o współpracy podpisaną w 1983 roku, Deklarację Rzymską z dnia 20 grudnia 1990 roku, komunikat końcowy przyjęty w Luksemburgu w dniu 27 kwietnia 1991 roku przez Wspólnotę i jej Państwa Członkowskie, kraje Grupy z Rio oraz komunikat końcowy przyjęty przez konferencję ministerialną, która odbyła się w Santiago w dniu 29 maja 1992 roku;

UZNAJĄC pozytywne skutki procesu modernizacji i reform gospodarczych oraz liberalizacji handlu z krajami regionu andyjskiego;

UZNAJĄC znaczenie przykładane przez Wspólnotę do rozwoju współpracy handlowej i gospodarczej z krajami rozwijającymi się oraz mając na względzie jej wytyczne i rezolucje dotyczące współpracy z krajami rozwijającymi się Azji i Ameryki Łacińskiej;

UZNAJĄC, że Pakt Andyjski składa się z krajów rozwijających się na różnych etapach rozwoju oraz, że obejmuje, w szczególności, jeden kraj pozbawiony dostępu do morza oraz kilka regionów szczególnie dotkniętych kryzysem;

PRZEKONANI o znaczeniu zasad GATT oraz wolnego handlu międzynarodowego oraz o poszanowaniu dla praw własności intelektualnej oraz swobody inwestowania;

UZNAJĄC znaczenie współpracy międzynarodowej w celu pomocy państwom, w których występują problemy związane z narkotykami, oraz w tym kontekście, wagę decyzji przyjętej przez Wspólnotę w dniu 29 października 1990 roku, dotyczącej specjalnego programu współpracy;

UZNAJĄC szczególną wagę przykładaną przez obie Strony do zwiększonej ochrony środowiska;

UZNAJĄC potrzebę wspierania praw socjalnych, w szczególności praw grup najmniej uprzywilejowanych,

POSTANOWIŁY zawrzeć niniejszą Umowę i w tym celu powołały jako swych pełnomocników:

W IMIENIU RADY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH:

Niels Helveg PETERSEN,
Minister Spraw Zagranicznych Danii,
Urzędujący Przewodniczący Rady

Wspólnot Europejskich
Manuel MARÍN,
Wiceprzewodniczący Komisji Wspólnot Europejskich

W IMIENIU KOMISJI UMOWY Z KARTAGENY:

Miguel RODRIGUEZ MENDOZA,
Przewodniczący Komisji Umowy z Kartageny

W IMIENIU RZĄDU REPUBLIKI BOLIWII:

Ronald MacLEAN ABAROA,
Minister Spraw Zagranicznych i Wyznań

W IMIENIU RZĄDU REPUBLIKI KOLUMBII:

Noemi SANIN DE RUBIO,
Minister Spraw Zagranicznych

W IMIENIU RZĄDU REPUBLIKI EKWADORU:

Diego PAREDES PENA,
Minister Spraw Zagranicznych

W IMIENIU RZĄDU REPUBLIKI PERU:

Dr Oscar de la PUENTE RAYDADA,
Premier i Minister Spraw Zagranicznych

W IMIENIU RZĄDU REPUBLIKI WENEZUELI:

Fernando OCHOA ANTICH,
Minister Spraw Zagranicznych

KTÓRZY, po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzone w właściwej formie,

UZGODNILI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Demokratyczne podstawy współpracy

Więzy współpracy łączące Wspólnotę i Pakt Andyjski oraz niniejsza Umowa w całości opierają się na poszanowaniu zasad demokracji oraz praw człowieka, które wytyczają kierunek polityki wewnętrznej i międzynarodowej Wspólnoty i Paktu Andyjskiego oraz stanowią istotny element niniejszej Umowy.

Artykuł 2

Wzmacnianie współpracy

1. Umawiające się Strony niniejszym zobowiązują się do ożywienia wzajemnych stosunków. Aby osiągnąć ten istotny cel, Strony postanowiły wspierać w szczególności rozwój współpracy związanej z handlem, inwestycjami, finansami i technologią, uwzględniając specjalny status krajów obszaru andyjskiego jako krajów rozwijających się oraz wspierać intensyfikację i konsolidację procesu integracji podregionu andyjskiego.

2. Aby osiągnąć cele niniejszej Umowy, Strony uznają wagę wzajemnych konsultacji na temat zagadnień międzynarodowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Artykuł 3

Współpraca gospodarcza

1. Umawiające się Strony, uwzględniając swój wspólny interes oraz średnio i długoterminowe cele gospodarcze, zobowiązują się do ustanowienia między sobą współpracy gospodarczej o możliwie najszerszym zakresie, z którego żadna dziedzina nie zostaje z zasady wyłączona. Taka współpraca ma szczególnie na celu:

- a) ogólne wzmacnianie oraz zróżnicowanie wzajemnych powiązań gospodarczych;
- b) przyczynianie się do stałego rozwoju gospodarek obu Stron oraz podnoszenia poziomu życia;
- c) wspieranie rozwoju handlu w celu promowania zróżnicowania oraz otwierania nowych rynków;

- d) wspieranie przepływu inwestycji oraz transferu technologii oraz wzmocnienie ochrony inwestycji;
- e) zapewnienie warunków pozwalających na podniesienie poziomu zatrudnienia oraz poprawę wydajności w sektorze pracy;
- f) popieranie środków wspierających rozwój obszarów wiejskich oraz poprawę warunków życia w miastach;
- g) stymulowanie postępu naukowo-technicznego, wspieranie transferu technologii oraz poprawa umiejętności technologicznych;
- h) wspieranie dążeń w celu integracji regionalnej;
- i) wymiana informacji dotyczących statystyki i metodologii.

2. W tym celu, nie wyłączając od początku żadnego z obszarów działań, Umawiające się Strony, we wspólnym interesie oraz w odniesieniu do ich odpowiednich kompetencji i możliwości, ustalają za wspólnym porozumieniem obszary, które mają zostać objęte współpracą gospodarczą. Współpraca koncentruje się w szczególności na następujących dziedzinach:

- a) przemysł;
- b) przemysł rolny i sektor górniczy;
- c) rolnictwo i rybołówstwo;
- d) planowanie w dziedzinie energii oraz wydajne wykorzystanie energii;
- e) ochrona środowiska i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi;
- f) transfer technologii;
- g) nauka i technologia;
- h) własność intelektualna, łącznie z własnością przemysłową;
- i) normy i kryteria jakości;
- j) usługi, w tym usługi finansowe, turystyka, transport, telekomunikacja i technologia informacyjna;
- k) informacja w zakresie spraw pieniężnych;
- l) regulacje dotyczące techniki, zdrowia oraz zdrowia roślin;
- m) konsolidacja organów współpracy gospodarczej;
- n) rozwój regionalny oraz integracja przygraniczna.

3. Aby osiągnąć cele współpracy gospodarczej Umawiające się Strony, każda zgodnie z własnym prawem, dokładają starań w celu wspierania działań obejmujących:

- a) zwiększanie kontaktów między obydwoma Stronami poprzez organizowanie konferencji, seminariów, misji handlowych i przemysłowych oraz tygodni handlowych (spotkań przedsiębiorców), targów ogólnych, specjalistycznych oraz podwykonawczych oraz misji badawczych mających na celu pobudzanie handlu i przepływu inwestycji;

- b) wspólny udział wspólnotowych przedsiębiorstw w targach i wystawach odbywających się w krajach Paktu Andyjskiego i vice versa;
- c) zapewnienie pomocy technicznej, w szczególności poprzez delegowanie konsultantów oraz przeprowadzenie specjalnych badań;
- d) projekty badawcze i wymianę naukowców;
- e) promowanie wspólnych przedsiębiorstw, porozumień licencyjnych, transferu know-how technicznego, podwykonawstwo oraz inne działania;
- f) wymianę odpowiednich informacji, szczególnie odnośnie do dostępu do istniejących lub przyszłych baz danych;
- g) ustanawianie sieci przedsiębiorstw, w szczególności w sektorze przemysłowym.

Artykuł 4

Klauzula największego uprzywilejowania

Umawiające się Strony niniejszym przyznają sobie wzajemnie klauzulę największego uprzywilejowania w handlu, zgodnie z Układem Ogólnym w sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT).

Obie Strony potwierdzają wolę prowadzenia ze sobą handlu zgodnie z niniejszą Umową.

Artykuł 5

Rozwój współpracy handlowej

1. Umawiające się Strony zobowiązują się rozszerzyć i zróżnicować wymianę handlową w możliwie najwyższym stopniu, uwzględniając ich odpowiednią sytuację gospodarczą oraz ułatwiając transakcje handlowe między sobą w możliwie najwyższym stopniu.

2. W tym celu Umawiające się Strony dokładają starań, by znaleźć sposoby i metody redukcji oraz usuwania przeszkód utrudniających rozwój handlu, w szczególności barier pozataryfowych i parataryfowych, uwzględniając prace wykonane w tym zakresie przez organizacje międzynarodowe.

3. Umawiające się Strony, tam, gdzie jest to właściwe, oceniają możliwość ustalenia procedur wzajemnych konsultacji.

*Artykuł 6***Środki urzeczywistniania współpracy handlowej**

W celu prowadzenia bardziej aktywnej współpracy handlowej Umawiające się Strony podejmują środki mające na celu:

- promowanie spotkań, wymian i kontaktów między przedsiębiorcami z każdej ze Stron w celu określenia towarów odpowiednich do sprzedaży na rynku każdej ze Stron,
- ułatwianie współpracy między odpowiednimi służbami celnymi, w szczególności w zakresie kształcenia zawodowego, upraszczania procedur oraz wykrywania przestępstw celnych,
- wspieranie oraz zachęcanie do działań wspierających handel, takich jak seminaria, sympozja, targi oraz wystawy handlowe i przemysłowe, wizyty handlowe, wzajemne wizyty, tygodnie handlowe oraz inne działania,
- wspieranie własnych organizacji i firm w celu umożliwienia im prowadzenia działań przynoszących korzyści obu stronom,
- uwzględnianie wzajemnych interesów w odniesieniu do dostępu do rynku dla towarów, półproduktów oraz produktów przemysłowych oraz w odniesieniu do stabilizacji światowych rynków towarów, zgodnie z celami uzgodnionymi we właściwych organizacjach międzynarodowych,
- sprawdzanie sposobów oraz środków ułatwiania wymiany handlowej oraz znoszenie barier w handlu, z uwzględnieniem prac wykonanych przez organizacje międzynarodowe.

*Artykuł 7***Czasowa odprawa towarów**

Umawiające się Strony zobowiązują się przyznać sobie wzajemnie zwolnienie z podatków i ceł przy czasowym przywozie towarów, zgodnie z ich odpowiednimi ustawodawstwami, oraz uwzględniając, tam, gdzie jest to możliwe, istniejące umowy międzynarodowe w tej dziedzinie.

*Artykuł 8***Współpraca przemysłowa**

1. Umawiające się Strony wspierają rozrastanie się i dywersyfikację bazy produkcyjnej krajów andyjskich w sektorach przemysłu i usług, ukierunkowując współpracę w szczególności na działania wobec małych i średnich przedsiębiorstw i popierając kroki w celu ułatwienia tym przedsiębiorstwom dostępu do źródeł kapitału, rynków i odpowiednich technologii, a także sprzyjają rozwojowi wspólnych przedsiębiorstw.

2. W tym celu, w granicach swojej odpowiedzialności, Strony wspierają projekty i działania promujące:

- konsolidację oraz rozszerzanie sieci ustanowionych do celów współpracy,
- zwiększanie wykorzystania instrumentu finansowego „Międzynarodowi Inwestycyjni Partnerzy Wspólnoty Europejskiej” (ECIP) poprzez, między innymi, większe wykorzystanie instytucji finansowych Paktu Andyjskiego,
- współpracę między podmiotami gospodarczymi, takimi jak wspólne przedsiębiorstwa, podwykonawstwo, transfery technologii, wydawanie licencji, badania stosowane oraz franchising,
- ustanowienie rady handlowej WE – Pakt Andyjski oraz innych organów sprzyjających rozszerzaniu wzajemnych więzi.

*Artykuł 9***Inwestycje**

1. Umawiające się Strony postanawiają:

- w zakresie, na jaki pozwalają im uprawnienia, uregulowania i odpowiednie polityki, wspierać zwiększanie obopólnie korzystnych inwestycji,
- poprawiać warunki dla takich inwestycji poprzez dążenie, w szczególności, do porozumień w zakresie wspierania i ochrony inwestycji między Państwami Członkowskimi Wspólnoty i krajami Paktu Andyjskiego opartych na zasadach niedyskryminacji i wzajemności.

2. Dążąc do tych celów Umawiające się Strony dokładają starań, by pobudzać wspieranie inwestycji, między innymi, poprzez:

- seminaria, wystawy i wizyty dyrektorów przedsiębiorstw,
- szkolenie przedsiębiorców w celu tworzenia projektów inwestycyjnych,
- pomoc techniczną niezbędną dla wspólnych inwestycji,
- działań podjętych na podstawie programu ECIP.

3. Współpraca w tej dziedzinie może obejmować instytucje publiczne, prywatne, krajowe lub wielostronne, łącznie z regionalnymi instytucjami finansowymi, takimi jak „Corporación Andina de Fomento” (CAF) oraz „Fondo Latinoamericano de Reservas” (FLAR).

Artykuł 10

Współpraca między instytucjami finansowymi

Umawiające się Strony dokładają starań, by, zgodnie z własnymi potrzebami oraz w ramach swoich odpowiednich programów oraz ustawodawstw, sprzyjać współpracy między instytucjami finansowymi w formie:

- wymiany informacji oraz doświadczenia w dziedzinach wspólnego zainteresowania. Ta współpraca może przybrać formę, między innymi, organizacji seminariów, konferencji i warsztatów,
- wymiany ekspertów,
- zapewnienia działań w zakresie pomocy technicznej,
- wymiany informacji w dziedzinie statystyki i metodologii.

Artykuł 11

Współpraca naukowa i technologiczna

1. Zgodnie ze wspólnym interesem oraz celami ich polityk naukowych Umawiające się Strony zobowiązują się do poszerzania współpracy w zakresie nauki i technologii, mającej na celu w szczególności:

- zachęcanie do wymiany naukowców ze Wspólnoty i z Paktu Andyjskiego,
- ustanawianie stałych powiązań między ich społecznościami naukowymi i technologicznymi,
- promowanie obopólnie korzystnego transferu technologii,
- zachęcanie do tworzenia więzi między ośrodkami badawczymi z obu stron w celu znalezienia wspólnych rozwiązań dla problemów dotyczących obu Stron,
- środki wykonawcze do osiągnięcia celów programów badawczych obu Stron,
- tworzenie zdolności badawczych oraz stymulowanie innowacji technologicznych,
- tworzenie możliwości dla współpracy gospodarczej, przemysłowej i handlowej,
- wspieranie powiązań między instytucjami akademickimi i badawczymi a sektorami wytwórczymi obu Stron,
- ułatwianie wymiany informacji oraz wzajemnego dostępu do sieci informacyjnych.

2. Zakres współpracy zostaje ustalony według uznania Stron, które wspólnie wybierają obszary priorytetowe.

Obejmują one:

- zaawansowane badania naukowe i technologiczne,
- zarządzanie politykami naukowymi i technologicznymi oraz ich rozwój,
- ochronę i poprawę stanu środowiska,
- racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych,
- integrację i współpracę regionalną w zakresie nauki i technologii,
- biotechnologię,
- nowe materiały.

3. Aby osiągnąć wybrane cele, Umawiające się Strony wspierają i zachęcają do działań obejmujących:

- realizację wspólnych projektów badawczych, obejmujących ośrodki badawcze i inne wykwalifikowane instytucje z obu stron,
- zaawansowane kształcenie naukowców, w szczególności poprzez projekty badawcze w ośrodkach badawczych drugiej z Umawiających się Stron,
- wymianę informacji naukowych, w szczególności poprzez wspólne organizowanie seminariów, warsztatów, spotkań roboczych oraz konferencji, w których uczestniczą najlepsi naukowcy z obu Umawiających się Stron,
- dystrybucja know-how oraz informacji naukowej i technologicznej.

Artykuł 12

Współpraca w zakresie norm

Bez uszczerbku dla ich zobowiązań międzynarodowych, w zakresie ich odpowiedzialności i zgodnie z ich ustawodawstwem, Umawiające się Strony podejmują kroki w celu zmniejszenia różnic w odniesieniu do wag i miar, normalizacji i certyfikacji poprzez wspieranie stosowania zgodnych systemów norm i certyfikacji. W tym celu wspierają, w szczególności, następujące działania:

- ustanawianie powiązań między ekspertami w celu ułatwiania wymiany informacji oraz badań w zakresie wag i miar, norm, kontroli jakości oraz promocji jakości i certyfikacji oraz w celu promocji rozwoju pomocy technicznej w tej dziedzinie,
- sprzyjanie wymianom i kontaktom między organami i instytucjami specjalizującymi się w tych dziedzinach,
- realizowanie środków mających na celu osiągnięcie wzajemnego uznawania systemów i certyfikacji jakości,
- prowadzenie konsultacji w danych dziedzinach.

Artykuł 13

Rozwój technologiczny oraz własność intelektualna i przemysłowa

1. W celu osiągnięcia skutecznej współpracy między krajami Paktu Andyjskiego a przedsiębiorstwami wspólnotowymi w dziedzinie transferu technologii, wydawania licencji, wspólnych inwestycji oraz finansowania kapitału podwyższonego ryzyka Umawiające się Strony, z należnym poszanowaniem dla praw własności intelektualnej i przemysłowej, zobowiązują się do:

- określenia gałęzi lub sektorów przemysłu, na których koncentruje się współpraca oraz określenia środków wspierania współpracy przemysłowej ze szczególnym naciskiem na zaawansowaną technologię,
- współpracy w zachęcaniu do wykorzystania środków finansowych przeznaczonych do wspierania wspólnych projektów między Paktem Andyjskim, a przedsiębiorstwami wspólnotowymi, których celem jest stosowanie w przemyśle nowych odkryć technologicznych,
- wspierania szkoleń dla wykwalifikowanego personelu technologicznego i badawczego,
- wspierania innowacji poprzez wymianę informacji dotyczących programów prowadzonych przez każdą ze stron w tym celu, okresowe wymiany doświadczenia zdobytego podczas prowadzenia programów innowacyjnych oraz poprzez programy wymiany między instytucjami Paktu Andyjskiego i Wspólnoty dla odpowiedzialnych za promowanie innowacji urzędników obu Stron.

2. Umawiające się Strony zobowiązują się do zapewnienia, w granicach określonych ich przepisami ustawowymi, wykonawczymi oraz politykami, odpowiedniej i skutecznej ochrony praw własności intelektualnej i przemysłowej, łącznie z oznaczeniami geograficznymi i nazwami pochodzenia, wzmacniając tę ochronę tam gdzie jest to pożądane. Zobowiązują się także, tam gdzie jest to możliwe, w granicach określonych ich przepisami ustawowymi, wykonawczymi oraz politykami, do ułatwienia dostępu do baz danych oraz banków danych w tej dziedzinie.

Artykuł 14

Współpraca w sektorze górniczym

Umawiające się Strony zgadzają się wspierać współpracę w górnictwie, głównie poprzez wdrażanie działań mających na celu:

- zachęcanie do udziału przedsiębiorstw obu Stron w badaniach, wydobyciu oraz w obrocie ich zasobami mineralnymi,
- ustanawianie działań wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa działające w sektorze górniczym,
- wymianę doświadczeń i technologii związanych z wyznaczeniem obszarów wydobywczych, poszukiwaniem oraz wydobywaniem zasobów mineralnych oraz prowadzenie wspólnych badań mających na celu zwiększenie możliwości rozwoju technologicznego.

Artykuł 15

Współpraca w sektorze energetycznym

Umawiające się Strony uznają znaczenie sektora energetycznego w rozwoju gospodarczym i społecznym oraz są przygotowane do nasilenia współpracy w tej dziedzinie, w szczególności w odniesieniu do planowania, oszczędzania oraz efektywnego wykorzystania energii oraz rozwoju nowych, możliwych do wykorzystania komercyjnego źródeł energii. Ta poprawiona współpraca będzie również uwzględniać wpływ na środowisko.

W tym celu Umawiające się Strony zgadzają się na wspieranie:

- przeprowadzania wspólnych badań, w szczególności dotyczących prognoz i ocen w sektorze energetycznym,
- stałych kontaktów między przedstawicielami zajmującymi się planowaniem w sektorze energii,
- wdrożenia wspólnych programów i projektów w tej dziedzinie.

Artykuł 16

Współpraca w zakresie transportu

Uznając znaczenie transportu dla rozwoju gospodarczego i intensyfikacji handlu, Umawiające się Strony przyjmują niezbędne środki do wprowadzenia współpracy w zakresie wszystkich rodzajów transportu.

Współpraca koncentruje się na:

- wymianie informacji odnośnie do odpowiednich polityk transportowych stron oraz odnośnie do spraw będących przedmiotem wspólnego zainteresowania,
- gospodarczych, prawnych i technicznych programów szkoleniowych ukierunkowanych na podmioty gospodarcze i osoby odpowiadające za służby sektora publicznego,
- pomocy technicznej, w szczególności w odniesieniu do programów modernizacji infrastruktury.

Artykuł 17

Współpraca w zakresie technologii informacyjnej i telekomunikacji

1. Umawiające się Strony uznają, że technologia informacyjna i telekomunikacja są kluczowe dla rozwoju gospodarczego i społecznego i oświadczają, że są przygotowane do wspierania współpracy w dziedzinach wspólnego zainteresowania, w szczególności w odniesieniu do:

- normalizacji, oceny zgodności i certyfikacji,
- telekomunikacji naziemnej i satelitarnej, takiej jak sieci przesyłowe, satelity, światłowody, sieci cyfrowe z integracją usług (ISDN), transmisja danych, systemy telefonii wiejskiej i ruchomej,
- elektroniki i mikroelektroniki,
- informacji i automatyzacji,
- telewizji wysokiej rozdzielczości,
- badań i rozwoju w zakresie nowych technologii informacyjnych i telekomunikacji,
- wspieranie inwestycji i wspólnych inwestycji.

2. Taka współpraca odbywa się w szczególności poprzez:

- współpracę między ekspertami,
- ekspertyzy, badania i wymianę informacji,
- szkolenie naukowców i techników,
- opracowywanie i wdrażanie szczególnych projektów obojętnie korzystnych,
- promowanie wspólnych projektów odnoszących się do badania i rozwoju, ustanowienie sieci informacyjnych i banków danych, ułatwienie dostępu do istniejących baz danych oraz sieci informacyjnych.

Artykuł 18

Współpraca w zakresie turystyki

W granicach ich ustawodawstw, Umawiające się Strony przyczyniają się do współpracy w dziedzinie turystyki w krajach Paktu Andyjskiego, która ma zostać osiągnięta poprzez szczególne środki obejmujące:

- wymianę informacji i badania perspektywiczne,
- pomoc w dziedzinie statystyki i w przetwarzaniu danych,
- szkolenia,
- organizację imprez,
- wspieranie inwestycji i wspólnych inwestycji w celu rozszerzenia podróży turystycznych.

Artykuł 19

Współpraca w zakresie środowiska

Przy wprowadzaniu współpracy w sprawach związanych ze środowiskiem naturalnym Umawiające się Strony potwierdzają swoją wolę przyczyniania się do trwałego rozwoju. Strony będą dokładały starań, by pogodzić potrzebę rozwoju gospodarczego

i społecznego z potrzebą należytej ochrony środowiska i podczas swojej współpracy zwrócą szczególną uwagę na najmniej uprzywilejowane grupy ludności, na obszary miejskie oraz ochronę ekosystemów takich jak lasy tropikalne.

W tym celu Strony dążą do wspólnego wypracowania środków ukierunkowanych w szczególności na:

- tworzenie i ulepszanie struktur związanych ze środowiskiem w sektorze publicznym i prywatnym,
- informację publiczną i kształtowanie świadomości społecznej,
- wdrażanie badań i projektów oraz zapewnianie pomocy technicznej,
- organizację spotkań, seminariów itp.,
- wymianę informacji i doświadczeń,
- projekty badawcze dotyczące łąk żywiłowych oraz zapobiegania im,
- rozwijanie alternatywnych metod gospodarczego wykorzystania obszarów chronionych,
- współpracę przemysłową mającą zastosowanie dla środowiska.

Artykuł 20

Współpraca w sektorze różnorodności biologicznej

Umawiające się Strony dążą do ustanowienia współpracy, szczególnie w dziedzinie biotechnologii, mającej na celu zachowanie różnorodności biologicznej. Współpraca powinna być oparta na trzech kryteriach, którymi są: użyteczność społeczno – gospodarcza, ochrona środowiska oraz interesy rdzennej ludności.

Artykuł 21

Współpraca na rzecz rozwoju

W celu zwiększenia skuteczności współpracy w obszarach określonych poniżej Strony dążą do ustanowienia wieloletnich programów. Ponadto Strony uznają, że wola osiągnięcia lepszego zarządzania rozwojem wymaga, z jednej strony, nadania pierwszeństwa najuboższym grupom ludności i najbardziej upośledzonym regionom oraz, z drugiej strony, powoduje konieczność zapewnienia, by zagadnienia związane ze środowiskiem były włączone w proces rozwoju.

Artykuł 22

Współpraca w zakresie rolnictwa, leśnictwa i obszarów wiejskich

Umawiające się Strony ustanawiają współpracę w obszarach rolnictwa, leśnictwa, przemysłu rolnego, rolno-spożywczym oraz produktów tropikalnych.

W tym celu, w duchu współpracy i dobrej woli oraz biorąc pod uwagę ustawodawstwa obu Stron dotyczące tych zagadnień, Umawiające się Strony badają:

- możliwości rozwoju handlu produktami rolnymi, leśnymi, rolno - przemysłowymi oraz tropikalnymi,
- środki regulujące zdrowie ludzi i roślin oraz środowisko oraz wszelkie możliwe przeszkody w handlu w tej dziedzinie.

Umawiające się Strony dokładają starań, by wspierać współpracę w zakresie:

- rozwoju rolnictwa,
- ochrony oraz trwałego rozwoju zasobów leśnych,
- środowiska rolniczego i wiejskiego,
- szkolenie zasobów ludzkich w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich,
- kontaktów między producentami rolnymi obu Stron w celu ułatwienia operacji handlowych i inwestycji,
- badań agronomicznych,
- statystyki rolnej.

Artykuł 23

Współpraca w zakresie zdrowia

Umawiające się Strony zgadzają się współpracować w celu poprawy zdrowia publicznego, koncentrując się na potrzebach najmniej uprzywilejowanych grup ludności.

W tym celu dążą do rozwoju wspólnych badań, transferu technologii, wymiany doświadczeń oraz pomocy technicznej, w szczególności w odniesieniu do:

- zarządzania i administrowania danymi usługami,
- rozwoju programów kształcenia zawodowego,
- poprawy warunków sanitarnych (w szczególności w odniesieniu do zwalczania cholery) oraz ogólnego dobra mieszkańców obszarów wiejskich i miejskich,
- zapobiegania i leczenia zespołu nabytego niedoboru odporności (AIDS).

Artykuł 24

Współpraca w zakresie rozwoju społecznego

1. Umawiające się Strony ustanawiają współpracę na rzecz rozwoju społecznego w Pakcie Andyjskim, w szczególności w celu poprawy warunków życia najuboższych grup ludności krajów Paktu Andyjskiego.

2. Środki i programy niezbędne do osiągnięcia tych celów obejmują wsparcie, szczególnie w formie pomocy technicznej, w następujących dziedzinach:

- administrowanie usługami społecznymi,
- kształcenie zawodowe i tworzenie miejsc pracy,
- poprawa warunków życia i higieny w obszarach miejskich i wiejskich,
- profilaktyczna opieka zdrowotna,
- ochrona dzieci,
- programy edukacji i pomocy dla młodzieży,
- rola kobiet.

Artykuł 25

Współpraca w zwalczaniu nadużywania narkotyków

W zakresie swoich kompetencji Umawiające się Strony zobowiązują się do koordynacji i podejmowania wzmożonych wysiłków w celu zapobiegania i ograniczania produkcji, rozprowadzania i zażywania narkotyków.

Ta współpraca, opierająca się na organach właściwych w tym obszarze, obejmuje:

- projekty, z których korzystają obywatele krajów Paktu Andyjskiego, zapewniające szkolenia, edukację, leczenie narkomanii i rehabilitację narkomanów,
- programy badawcze,
- projekty i środki współpracy mające na celu zachęcanie do wykorzystania alternatywnych możliwości, łącznie z alternatywnymi uprawami,
- wymianę wszelkich istotnych informacji, łącznie z informacjami dotyczącymi środków związanych z praniem brudnych pieniędzy,
- monitorowanie handlu prekursorami i podstawowymi produktami chemicznymi,
- programy zapobiegania nadużywaniu narkotyków.

Umawiające się Strony mogą, w drodze wzajemnego porozumienia, rozszerzyć współpracę na inne obszary.

Artykuł 26

Współpraca i integracja regionalna

Umawiające się Strony podejmują działania w celu wspierania integracji regionalnej krajów andyjskich.

Pierwszeństwo nadaje się w szczególności:

- zapewnianiu pomocy technicznej w związku z technicznymi i praktycznymi aspektami integracji,
- promowaniu podregionalnego, regionalnego i międzynarodowego handlu,
- rozwojowi regionalnej współpracy w dziedzinie środowiska,
- modernizacji instytucji regionalnych i wspieraniu wdrażania wspólnych polityk i działań,
- popieranie rozwoju łączności regionalnej.

Artykuł 27

Współpraca w obszarze administracji publicznej

Umawiające się Strony współpracują w sprawach administracyjnych w organizacjach instytucjonalnych oraz w administrowaniu wymiarem sprawiedliwości na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

W tym celu podejmują działania mające na celu:

- wspieranie wymiany informacji i kursów kształcenia dla urzędników i pracowników krajowych, regionalnych i lokalnych;
- zwiększanie skuteczności działań rządu.

Artykuł 28

Współpraca w zakresie informacji, łączności i kultury

Umawiające się Strony zgadzają się podjąć wspólne działania w dziedzinie informacji i łączności w celu:

- wspierania zrozumienia charakteru i celów Wspólnoty Europejskiej i Paktu Andyjskiego
- zachęcania Państw Członkowskich Wspólnoty i Paktu Andyjskiego do wzmocniania więzi kulturowych.

W szczególności środki te przybierają formę:

- odpowiedniej wymiany informacji dotyczących zagadnień będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinach kultury i informacji,
- wspierania imprez i wymian kulturalnych,
- badań przygotowawczych i pomocy technicznej w celu zachowania dziedzictwa kulturowego.

Artykuł 29

Współpraca w zakresie rybołówstwa

Umawiające się Strony uznają znaczenie osiągnięcia zbieżności ich interesów w dziedzinie rybołówstwa. Strony dążą do intensyfikacji i rozwoju współpracy w tym zakresie poprzez:

- opracowywanie i wdrażanie specjalnych programów,
- zachęcanie sektora prywatnego do udziału w rozwoju tego sektora.

Artykuł 30

Współpraca w zakresie kształcenia

Tam, gdzie jest bezsporne, że poprawa kształcenia wzmocniłaby współpracę, mogą zostać podjęte odpowiednie działania w obszarach wspólnego zainteresowania, z uwzględnieniem nowych technologii w tej dziedzinie.

Taka współpraca może przybrać formę:

- działań w celu poprawy kształcenia techników i ekspertów,
- środków o znaczącym efekcie inicjującym, szkoleń dla instruktorów oraz pracowników technicznych, zajmujących już odpowiedzialne stanowiska kierownicze w przedsiębiorstwach sektora publicznego lub prywatnego, w rządzie, w sektorze usług publicznych oraz administracji gospodarczej,
- szczególnych programów wymiany konsultantów, know-how i technologii między instytucjami szkoleniowymi w krajach europejskich i andyjskich, ze szczególnym uwzględnieniem sektorów technicznego, naukowego oraz sektora kształcenia zawodowego,
- programów walki z analfabetyzmem powiązanych z projektami zdrowotnego i społecznego rozwoju.

Artykuł 31

Środki na realizację zobowiązań wynikających ze współpracy

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do udostępnienia w granicach swoich możliwości oraz wykorzystując swoje własne kanały, zasobów właściwych do osiągnięcia celów współpracy przewidzianej w niniejszej Umowie, łączne ze środkami finansowymi. W związku z tym, tam gdzie jest to możliwe, będzie prowadzone programowanie wieloletnie oraz zostaną ustalone priorytety, z uwzględnieniem potrzeb i poziomu rozwoju krajów Paktu Andyjskiego.

2. W celu ułatwienia współpracy określonej w niniejszej Umowie, kraje Paktu Andyjskiego:

- przyznają ekspertom wspólnotowym gwarancje i ułatwienia, których są dla nich niezbędne do wykonania ich zadań,

- zwalniają towary i usługi przywożone w celu wykonania projektów współpracy WE/Pakt Andyjski z podatków, cel i innych opłat.

Te zasady zostaną wyjaśnione w kolejnych uzgodnieniach zgodnie z ustawodawstwami krajowymi.

Artykuł 32

Wspólny Komitet

1. Umawiające się Strony zgadzają się utrzymać Wspólny Komitet ustanowiony w zastosowaniu Umowy o współpracy z 1983 roku; zgadzają się także utrzymać Podkomitet ds. Nauki i Technologii, Podkomitet ds. Współpracy Przemysłowej oraz Podkomitet ds. Współpracy Handlowej.

2. Wspólny Komitet:

- zapewnia właściwe funkcjonowanie niniejszej Umowy,
- koordynuje działania, projekty oraz specjalne operacje dotyczące celów niniejszej Umowy oraz proponuje środki niezbędne do ich wykonania,
- bada rozwój handlu i współpracy między Stronami,
- wydaje wszelkie zalecenia wymagane do wspierania rozwoju handlu oraz intensyfikacji i różnicowania współpracy,
- poszukuje odpowiednich metod zapobiegania problemom, które mogą pojawić się w obszarach objętych niniejszą Umową.

3. Porządek dzienny posiedzeń Wspólnego Komitetu jest ustalany w drodze wzajemnego porozumienia. Komitet samodzielnie ustanawia przepisy dotyczące częstotliwości, miejsca jego posiedzeń, przewodnictwa, możliwego ustanowienia dodatkowych podkomitetów oprócz tych, które istnieją, oraz innych zagadnień.

Artykuł 33

Inne umowy

1. Bez uszczerbku dla postanowień Traktatów ustanawiających Wspólnotę Europejską zarówno niniejsza Umowa i działania podjęte na jej podstawie nie wpływają w żaden sposób na kompetencje Państwa Członkowskiego Wspólnot do podejmowania działań dwustronnych z krajami Paktu Andyjskiego w dziedzinie współpracy gospodarczej lub, tam gdzie jest to stosowne, do zawierania nowych umów o współpracy gospodarczej z krajami Paktu Andyjskiego.

2. Bez uszczerbku dla postanowień ustępu 1 dotyczących współpracy gospodarczej, postanowienia niniejszej Umowy zastępują postanowienia umów zawartych między Państwami Członkowskimi Wspólnoty a krajami Paktu Andyjskiego w przypadku gdy takie postanowienia są niezgodne albo identyczne z postanowieniami niniejszej Umowy.

Artykuł 34

Europejska Wspólnota Węgla i Stali

Odrębny protokół zostaje zawarty między Europejską Wspólnotą Węgla i Stali i jej Państwami Członkowskimi z jednej strony, a Umową z Kartagenu i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony.

Artykuł 35

Terytorialny zakres stosowania

Niniejsza Umowa stosuje się, z jednej strony, do terytoriów, do których stosuje się Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą i na warunkach ustanowionych w tym Traktacie oraz, z drugiej strony, do terytoriów objętych Umową z Kartagenu.

Artykuł 36

Załącznik

Załącznik stanowi integralną część niniejszej Umowy.

Artykuł 37

Wejście w życie i niepisane odnawianie

Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym Umawiające się Strony notyfikują się wzajemnie o zakończeniu procedur niezbędnych do tego celu. Niniejsza Umowa zostaje zawarta na okres pięciu lat. Jest odnawiana corocznie, o ile jedna z Umawiających się Stron nie wypowie jej pisemnie drugiej Stronie na sześć miesięcy przed terminem wygaśnięcia.

Artykuł 38

Teksty autentyczne

Niniejsza Umowa zostaje sporządzona w dwóch egzemplarzach w językach: duńskim, niderlandzkim, angielskim, francuskim, niemieckim, greckim, włoskim, portugalskim i hiszpańskim, przy czym wszystkie teksty są na równi autentyczne.

Artykuł 39

Dalszy rozwój

1. Umawiające się Strony mogą za obopólną zgodą rozszerzać i poprawiać niniejszą Umowę w celu wzmocnienia poziomów współpracy oraz uzupełnienia ich w drodze porozumień w zakresie poszczególnych sektorów lub działań.

2. W odniesieniu do wprowadzania w życie niniejszej Umowy, każda z Umawiających się Stron może przedstawić sugestie dotyczące rozszerzenia zakresu współpracy, uwzględniając doświadczenie nabyte podczas stosowania niniejszej Umowy.

En fe de lo cual, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Protocolo.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Protokoll gesetzt.

Εις πίστωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι έδρασαν τις υπογραφές τους στο παρόν πρωτόκολλο.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente protocollo.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit protocol hebben gesteld.

Em fé do que, os plenipotenciários abaixo-assinados apuseram as suas assinaturas no final do presente protocolo.

Hecho en Copenhague, el veintitrés de abril de mil novecientos noventa y tres.

Udfærdiget i København, dentreogtyvende april nitten hundrede og treoghalvfems.

Geschehen zu Kopenhagen am dreiundzwanzigsten April neunzehnhundertdreiundneunzig.

Έγινε στην Κοπεγχάγη, στις είκοσι τρεις Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τρία.

Done at Copenhagen on the twenty-third day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-three.

Fait à Copenhague, le vingt-trois avril mil neuf cent quatre-vingt-treize.

Fatto a Copenaghen, addì ventitré aprile millenovecentonovantatré.

Gedaan te Kopenhagen, de drieëntwintigste april negentienhonderd drieënnegentig.

Feito em Copenhaga, em vinte e três de Abril de mil novecentos e noventa e três.

Por el Consejo de las Comunidades Europeas

For Rådet for De Europæiske Fællesskaber

Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften

Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

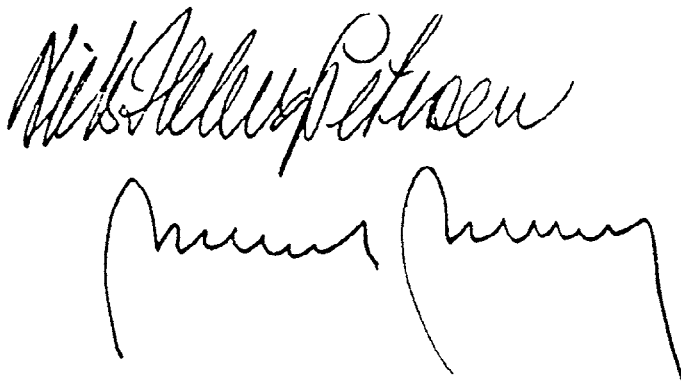
For the Council of the European Communities

Pour le Conseil des Communautés européennes

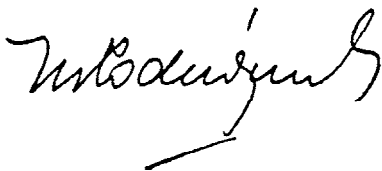
Per il Consiglio delle Comunità europee

Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen

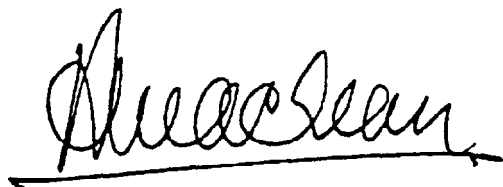
Pelo Conselho das Comunidades Europeias

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Niklas Peltola', with a large, stylized flourish underneath.

Por la Comisión del Acuerdo de Cartagena

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Niklas Peltola', with a horizontal line underneath.

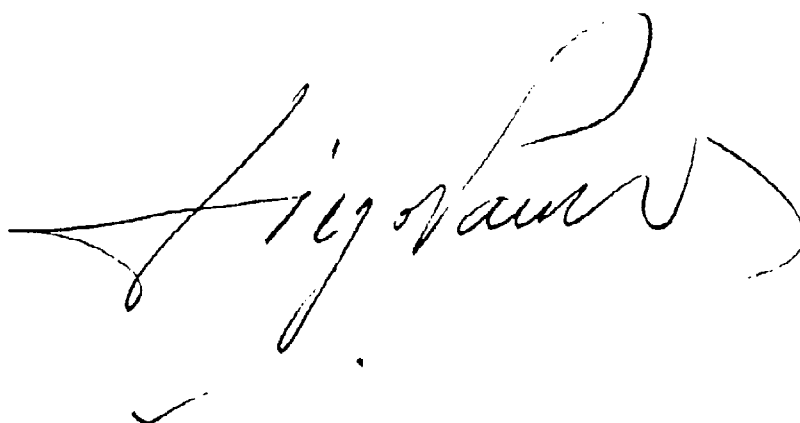
Por el Gobierno de la República de Bolivia

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Niklas Peltola', with a horizontal line underneath.

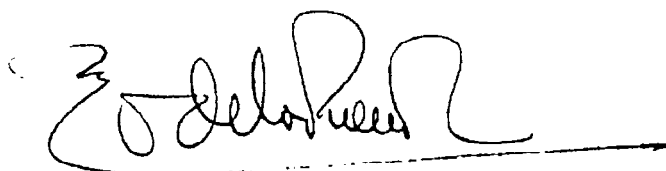
Por el Gobierno de la República de Colombia

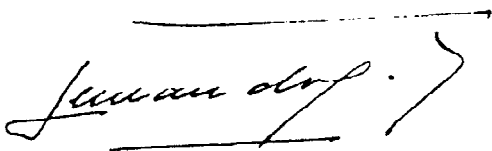
Por el Gobierno de la República del Ecuador

Por el Gobierno de la República del Perú

Por el Gobierno de la República de Venezuela

ZAŁĄCZNIK
WYMIANA LISTÓW
W SPRAWIE ŻEGLUGI MORSKIEJ

List nr 1

Bruksela,

Szanowny Panie,

Byłbym zobowiązany, gdyby zechciał Pan potwierdzić, co następuje:

Kiedy została podpisana Umowa o współpracy między Wspólnotą Europejską a Umową z Kartageny i jej Państwami Członkowskimi, Strony zobowiązały się do poruszenia we właściwy sposób zagadnień odnoszących się do działania żeglugi morskiej, w szczególności w przypadku gdy rozwój handlu mógłby być utrudniany. W tym celu, rozwiązania wzajemnie satysfakcjonujące w sprawie żeglugi morskiej będą poszukiwane, z zastrzeżeniem przestrzegania zasady wolnej i uczciwej konkurencji opartej na zasadach handlowych.

Podobnie postanowiono, że takie zagadnienia powinny również być omawiane przez Wspólny Komitet.

Proszę przyjąć, Szanowny Panie, wyrazy mojego najwyższego poważania.

W imieniu Rady Wspólnot Europejskich

List nr 2

Bruksela,

Szanowny Panie,

Mam zaszczyt poświadczyć otrzymanie Pańskiego listu z dnia dzisiejszego i potwierdzić, co następuje:

„Kiedy została podpisana Umowa o współpracy między Wspólnotą Europejską a Umową z Kartageny i jej Państwami Członkowskimi, Strony zobowiązały się do poruszenia we właściwy sposób zagadnień odnoszących się do działania żeglugi morskiej, w szczególności w przypadku gdy rozwój handlu mógłby być utrudniany. W tym celu, rozwiązania wzajemnie satysfakcjonujące w sprawie żeglugi morskiej będą poszukiwane, z zastrzeżeniem przestrzegania zasady wolnej i uczciwej konkurencji opartej na zasadach handlowych.

Podobnie postanowiono, że takie zagadnienia powinny również być omawiane przez Wspólny Komitet.”

Proszę przyjąć, Szanowny Panie, wyrazy mojego najwyższego poważania.

*W imieniu Umowy z Kartageny i jej Państw
Członkowskich*

Informacja dotycząca wejścia w życie Umowy ramowej o współpracy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Umową z Kartageny i jej Państwami Członkowskimi: Republiką Boliwii, Republiką Kolumbii, Republiką Ekwadoru, Republiką Peru oraz Republiką Wenezueli

Ponieważ wymiana dokumentów powiadomienia o zakończeniu procedur niezbędnych do wejścia w życie powyższej Umowy, podpisanej w dniu 23 kwietnia 1993 roku, nastąpiła w dniu 23 kwietnia 1998 roku, niniejsza Umowa, na mocy jej artykułu 37, wejdzie w życie w dniu 1 maja 1998 roku.
